

הגליגלי פרשה והלכה

בס"ד

העלון המשפחתי לעיון בפרשה ובהלכה סביב שולחן השבת
לע"נ הרב שמעון בן שמחה ע"ה ולע"נ רבקה בת יוסף ע"ה

פרשת "כי תצא"

יותר מאלף מילים

בפרשתנו מסופר על "בן סורר ומורה" שגנב כסף מאחר והיה מכור לבשר ויין והתורה חששה שהתמכרות זו תביא אותו לשוד ואולי לרצח כדי למלא את תאוותו.

חלק מחכמינו הבינו מתוך דיוק בפסוקים כי "בן סורר לא היה ולא נברא" כיון שהרבה תנאים צריכים לקרות כדי שייקרא "בן סורר ומורה" ובין היתר התנאי ש "צריכים אביו ואמו להיות שניהם שווים בקול ובמראה" דבר שהוא כמעט לא אפשרי. אם אכן המציאות של "בן סורר ומורה" היא כמעט בלתי אפשרית לשם מה נכתב ענין זה בתורה?

חז"ל עונים על שאלה זו ואומרים שכל הענין נכתב רק כדי שנלמד ונדרוש את הפסוקים וכך ירבה שכרנו עבור לימוד התורה שהתבצע.

אבל עדיין נשאלת השאלה מדוע נכתב דוקא ענין כזה לא מציאותי כדי שנדרוש בתורה, וכי לא היה עדיף לדרוש בתורה בענין מעשי ואקטואלי ?

אם נדייק נבחין שהתורה כותבת על בן סורר ומורה "איננו שומע בקול אביו ובקול אימו" בעוד שהיה ראוי לומר "איננו שומע לקול אביו ולקול אימו".

התורה באה לרמוז לנו כאן מהי הסביבה שעלולה להצמיח בן סורר ומורה. הבן לא שומע "בקול אביו" דהיינו מעולם הוא לא שמע את הקול של אביו לומד תורה, לא שמע את הקול של אביו מברך ברכת המזון, לא שמע את קול אביו מתפלל, לא שמע את קול אביו קורא קצת תהילים, לא שמע את קול אביו מפזם קצת בלימוד הגמרא.

כאשר אין לילד דמות לחיקוי והוא אינו לומד דוגמא מאביו או מאימו (או ממבוגר אחר שהוא קשור אליו) הוא יכול להגיע "רחוק".....

לדוגמא : איך אפשר לצפות שהילד יקום מוקדם לתפילה בציבור בעוד שהאבא בעצמו "מחפף", גם אם האבא ינאם לו נאום חוצב להבות אש על חשיבות התפילה בציבור הדבר יכנס מאוזן אחת ויצא מהשניה, מאידך כאשר האבא יהווה דוגמא חיה ויקום בעצמו לתפילה בזמן אין כל צורך לומר לילד משהו, רק הזיכרון שיש לו מהתמונה שאבא קם לתפילה מוקדם תביא אותו באיזשהוא שלב לעשות זאת בעצמו.

לכל אחד מאיתנו יש זכרונות מההורים. אם נשים לב, בדרך כלל לא זוכרים מה אבא או אמא אמרו אלא יותר זוכרים מה הם עשו ואיך הם עשו. כל אחד ואחת זוכרים איך אימא היתה מדליקה נרות שבת, איך אבא עשה קידוש, איך הוא היה קורא בתורה. הדוגמא האישית היא החינוך הטוב ביותר.

אפילו כאשר הילדים עצמם נעשו הורים יש להוריהם המבוגרים עדיין תפקיד של מתן דוגמא אישית איך מתנהגים ע"פ התורה בסיטואציות השונות של החיים בגיל המתבגר.

העלון מוקדש לעילוי נשמת :

מו"ר אבי הרב שמעון בן שמחה ע"ה, מרת אימי רבקה בת יוסף ע"ה, יפה בת שמעון ע"ה, בת שבע בת אפרים ע"ה, יוסף בן שלמה ע"ה, הרב שמחה בן אפרים ע"ה, זילפה בת יואב ע"ה, הרב אור שרגא בן שמואל ע"ה, הרב יוסף חיים בן יעקב ע"ה, שמואל בן איסר ישראל הכהן ע"ה, מאשה מרים בת יצחק אריה ע"ה, ליאת בת אהרן ע"ה, אריאל צבי בן אליעזר ע"ה.

קשירה בשבת

אנו מבחינים בכמה סוגי קשרים :

קשר "של קיימא" - קשר האמור להישאר יותר מ-24 שעות.
קשר "מעשה אומן" - קשר שצריך אומנות כדי לקשור אותו.
אם הקשר הוא **"של קיימא" + "מעשה אומן"** - אסור לקושרו ולהתירו וכן להלן מן התורה.
אם הקשר הוא רק **"מעשה אומן" או רק "של קיימא"** - מותר מן התורה אבל אסור מדרבנן.
אם הקשר אינו **"של קיימא" ואינו של "מעשה אומן"** - מותר לקושרו בשבת

לאור כל הנ"ל עולות ההלכות הבאות :

קשר ציצית - אסור להדק קשר ציצית כיון שזהו קשר ע"ג קשר והוא בד"כ של קיימא.
קשר בראש חוט, קשירת הבלון בעצמו - אסור כיוון שהם של קיימא.
שרוכי נעליים - קשר "סבתא" מותר כיוון שחולצים נעליים תוך 24 שעות.
שרוכים שהסתבכו - כשאין אפשרות להתיר שרוכים מותר לנתקם בעזרת סכין על מנת לשחרר את הרגל .
קשירת שרוך בקצהו על מנת שלא יצא מהנעל - אסור .
קשירת שרוך שנקרע לשני חלקים - אסור
מטפחת ראש - מותר לקשור מטפחת ראש בכל מיני קשרים זה על גבי זה ובתנאי שתתיר את הקשרים בשבת .
בד סקוטש - שני חלקי בד הנדבקים זה לזה על ידי חספוס ובד גס - מותר.
סינר של תינוק - מותר ויש לעשות קשר ועניבה כקשירת שרוכי נעלים .
עניבה - שצריך לקשרה ולענבה בשבת אין לעשותה בשבת אלא אם מוכנה מבעוד יום מותר להאריכה או לקצרה לפי מדתו .
חוט של פלסטיק/ברזל - יש אומרים שמותר ללפף בו שקית של ניילון וכד' בתנאי שדרכו להתירו ביומו. ויש אומרים לאסור ולכן בשעת הצורך יש על מי לסמוך .
קשירת שקיות של פח - אסור בשני קשרים אלא רק בקשר אחד .
טיטולים - לכתחילה יש להכין את הטיטולים לפני שבת. להוציא המדבקה ולהחזירה ובדיעבד שלא הכינם מותר להשתמש בהם בשבת, בתנאי שהמדבקות לא נשארות דבוקות אלא לאחר השימוש מופרדות וכן כשהטיטול נזרק לפח להיזהר ולא להדביק הטיטול במדבקות אלא לגלגלו ללא הדבקה .

ועשית מעקה לגגך

ע"פ הפשט התורה מצווה אותנו לעשות מעקה (גובה 10 טפחים - כ 1 מטר) לגג, ציווי זה כולל גם הסרת כל דבר שיש בו סכנה כגון בור פתוח, שקע שחוטיו גלויים, זכוכיות על הריצפה ועוד אבל בדרך של דרש ניתן לומר שה "גג" של האדם הוא הראש שלו ועליו לעשות לו מעקה. הכוונה היא שעל האדם לעשות "גדר" מעקה" שלא יכנסו לראשו (לגג שלו - גגך) כל מיני מחשבות רעות של חוסר אמונה, תאוה אסורה, דיכאון ועצבות. הירהורי עבירה קשים מהעבירה כיוון שעל עבירה חוזרים בתשובה אבל על הירהור לא ולכן הבעיה נשארת כל הזמן והרמוז : המילה "מעקה" בראשי תיבות (לא ע"פ הסדר) - הירהורי עבירה קשים מעבירה

מדוע מברכים "להתעטף

בציצית" ולא "להתעטף

בטלית" הרי היא העיקר?

לפעמים הציציות נגררות על האדמה (דבר שאסור שיקרה) והדבר מלמד אותנו שדוקא המצב הנמוך, השפל והנפול הוא החשוב והעיקר כי אז מתגלים כוחות האמונה באדם ומשם יעלה.

1. חוג תהילים לילדים "תפארת אריאל" בשבת במרכזי ב 13:00

2. "כולל יום השישי", הכן עצמך לשבת! בית מתתיהו 10:00-7:30

3. בית מדרש בוקר בג"ש, ימים א - ה בבית מתתיהו 8:00 עד 10:00

פתוח לכלל הציבור!!!! 0525219169

תן את התפילין והמזוזות שלך לבדיקה ביום שני

הקרוב בין 7-9 בבוקר (בביהכ"ס בית מתתיהו

רח' העבודה 1 מאחורי בנין העריה) וקבל אותם

עוד באותו ערב בשעה 22:30 !!!